

8 juli 2022

Betreft: Consultatie Wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en het Besluit kwaliteit leefomgeving in verband met instructieregels voor hyperscale datacentra

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid een reactie te geven op de Wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en het Besluit kwaliteit leefomgeving in verband met instructieregels voor hyperscale datacentra. Ook biedt dit ons gelegenheid aanvullende informatie te geven over de essentiële rol die hyperscale datacenters nu en in de toekomst spelen in de Nederlandse digitale economie.

Inleiding

De datacenters van Google komen ten goede aan Nederlandse bedrijven en organisaties, klein en groot. Van Nederlandse startups en scale ups, tot Nederlandse multinationals. Ze profiteren van veiligheid, betrouwbaarheid, en nieuwe en innovatieve technologieën waarop zij niet alleen zelf innoveren maar ook hun eigen gebruikers, klanten en consumenten in Nederland bedienen. Digitale infrastructuur stelt Nederlandse bedrijven en organisaties - zoals zorg- en onderwijsinstellingen, bedrijven in diverse sectoren als het bankwezen, technologie en industrie - in staat om digitaal te transformeren en te innoveren. Deze infrastructuur is een uitgebreid ecosysteem van verschillende bedrijven en lokale providers en bestaat uit een netwerk van verschillende colocatie en hyperscale datacenters.

Misvattingen over hyperscale datacenters

We begrijpen de zorgen die bestaan over de ruimtelijke ontwikkeling in Nederland en de inpassing van bedrijvigheid daarbinnen. We zijn in constante en open dialoog met verschillende lokale, regionale en nationale stakeholders en met onze directe bureaus. We willen echter wel ingaan op enkele misvattingen over hyperscale datacenters en toelichten waarom ze een cruciaal onderdeel zijn van de Nederlandse digitale infrastructuur. Hyperscale datacenters spelen een essentiële rol bij het leveren van veilige, energiezuinige digitale diensten. Ze hebben een aantal belangrijke voordelen ten opzichte van kleinere datacenters, waardoor ze een essentiële aanvulling vormen op andere typen datacenters.

- We moeten hyperscale datacenters niet zonder meer afwijzen, aangezien zij de concurrentie om waardevolle hulpbronnen in stedelijke gebieden kunnen versoepelen en economische ontwikkelingen in regionale gebieden kunnen aanjagen.
- Hyperscale datacenters hoeven niet noodzakelijkerwijs in dichtbevolkte stedelijke gebieden te worden gevestigd en kunnen worden ontwikkeld in regio's waar minder concurrentie is om grond, beschikbaarheid van stroom en hernieuwbare energie.

- Hyperscale datacenters kunnen daarom een positieve bron zijn van regionale werkgelegenheid en investeringen, en de vraag naar land in stedelijke gebieden verminderen.
- Het zijn de meest energie-efficiënte datacenters: als aan de vraag naar digitale diensten wordt voldaan via deze schaalbare en zeer efficiënte faciliteiten, is er minder elektriciteit nodig voor koeling dan wanneer deze vraag wordt gespreid over meerdere kleinere, minder efficiënte faciliteiten.
- De in het ontwerpbesluit genoemde 70 MW-limiet verdient nadere overweging en onderbouwing, aangezien niet duidelijk is hoe deze is gedefinieerd. Ook omdat er geen duidelijke of gestandaardiseerde drempels zijn voor hoogspanningsaansluiting.

Het verbieden van de ontwikkeling van hyperscale datacenters zou kunnen resulteren in een hogere vraag naar elektriciteit voor digitale diensten in Nederland, aangezien het in plaats daarvan de proliferatie van kleinere, minder efficiënte faciliteiten zal aanmoedigen.

Onterecht wordt soms beweerd dat colocatie datacenters waardevoller zijn omdat zij een verscheidenheid aan diensten hosten (bijv. kleine bedrijven, internet routers, enz.). Echter, de meeste van deze diensten zijn al overgestapt of stappen over naar de cloud. Daarom is de waarde van hyperscale datacenters voor Nederlandse bedrijven en organisaties vergelijkbaar.

Google in Nederland

Google opende haar eerste datacenter in Nederland in 2016 en exploiteert nu twee datacenters, één in Eemshaven (Groningen) en de ander in Middenmeer (Noord-Holland). We hebben de afgelopen tien jaar nauw samengewerkt met verschillende lokale, regionale en nationale stakeholders. Tot op heden hebben we meer dan 2,5 miljard euro geïnvesteerd in gebouwen en infrastructuur in Nederland. Er werken momenteel 600 mensen in onze datacenters (470+ in de Eemshaven en 130+ in Middenmeer), we creëerden 200 banen in de energiesector, en onze logistieke faciliteit in Amsterdam biedt werk aan 1000 mensen. Dit zijn alleen directe banen. Indirect bieden deze activiteiten een veelvoud aan banen op.

Digitalisering en digitale infrastructuur

De adoptie van cloud computing onder bedrijven in Nederland is de afgelopen vijf jaar bijna verdubbeld. Samen met Zweden, Finland en Denemarken behoort Nederland tot de koplopers wat betreft de invoering van cloud computing in de EU. Nederlandse bedrijven zijn vergevorderd in hun adoptie van cloud en deze bedrijven, klein en groot, maken gebruik van verschillende technisch geavanceerde diensten die zijn ondergebracht in onze datacenters.

Waarom in Nederland?

Nederlandse bedrijven vragen om cloud-diensten die hen betrouwbaarheid, gedeelde IT- en energie-efficiëntie en de nabijheid van hun gegevens lokaal in Nederland bieden. Ook ondersteunen wij de toegang tot de nieuwste innovaties die voor iedereen beschikbaar zijn (bijv. Machine Learning voor meer energie-efficiëntie) kwaliteitsdiensten. Deze toenemende eisen vragen om investeringen in de digitale infrastructuur die voor iedereen werkt. Het positieve effect is dat wanneer bedrijven overstappen op de cloud, zij hun CO2-voetafdruk verkleinen,

nieuwe bronnen van innovatie en groei ontdekken, circulariteit bevorderen en duurzamere producten en diensten stimuleren.

Energie

Digitalisering is een motor voor duurzaamheid en innovatie. Google werkt intensief samen met Nederlandse nutsbedrijven om de meest veerkrachtige en innovatieve oplossingen te vinden om aan de Nederlandse klimaatdoelen te voldoen.

Hyperscale datacenters zijn de meest energie-efficiënte manier om digitale diensten, computing en opslagbehoeften van Nederlandse bedrijven en consumenten te leveren. De gemiddelde jaarlijkse effectiviteit van het wereldwijde stroomverbruik (de standaard maatstaf voor de energie-efficiëntie van datacenterfaciliteiten) van de datacenters van Google bereikte in 2021 een laagterecord van 1,10, vergeleken met het sectorgemiddelde van 1,59 - wat betekent dat Google-datacenters ongeveer zes keer minder energie gebruiken voor elke eenheid energie van IT-apparatuur.

We bereiken dit door elk datacenter uit te rusten met krachtige servers die we zo hebben ontworpen dat ze zo weinig mogelijk energie verbruiken. Wij verbeteren het energiegebruik van faciliteiten door intelligente temperatuur- en verlichtingsregelingen te installeren en de manier waarop stroom wordt gedistribueerd opnieuw te ontwerpen om energieverlies te beperken. We gebruiken geavanceerde koeltechnieken en passen machinaal leren toe om de energie-efficiëntie verder te verbeteren. In België testen wij bijvoorbeeld een batterij opslag project in ons datacenter dat flexibiliteitsdiensten aan het net levert, iets dat mogelijk in al onze vestigingen in Nederland kan worden toegepast als het succesvol is.

Onze investeringen in duurzame energie

Google investeerde al in een vroeg stadium in Nederland duurzame energie, toen dit door veel anderen nog als riskant werd gezien. Onze investeringen omvatten infrastructuur zoals een gedeelde waterinfrastructuur in de provincie Groningen, maar ook 300 miljoen aan investeringen in duurzame energie: Windpark Bouwdokken en Windpark Krammer (het grootste burgerinitiatief in Nederland) in Zeeland, Windpark Delfzijl en een zonnepark in Delfzijl.

Datacenter exploitanten in Nederland zetten via zogenoemde Power Purchase Agreements (PPA's) meer hernieuwbare energie in op het net dan enige andere sector. Google heeft daarmee de ontwikkeling van vier nieuwe hernieuwbare energieprojecten in Nederland mogelijk gemaakt. Sinds 2014 heeft Google samengewerkt met Philips, DSM en AkzoNobel en langetermijncontracten gesloten voor de levering van elektriciteit die de bouw van Windparken Krammer (een 105 MW, 34-turbine project) en Bouwdokken in Zeeland mogelijk hebben gemaakt. Krammer, geïnitieerd door Zeeuwind en Deltawind, is de grootste energiecoöperatie van burgers in Nederland.

Dit zijn allemaal extra ontwikkelingen (ze bestonden nog niet voordat wij ons ertoe verbonden ze te ontwikkelen) en deze investeringen hebben nog eens 200 banen in verband met hernieuwbare energie gecreëerd in de regio's waar ze zijn gevestigd. Deze projecten dragen

daarnaast bij aan de Nederlandse doelstellingen voor schone energie, waardoor Google de schoonste cloudprovider in de sector is en niet alleen ons eigen energiegebruik vermindert, maar ook onze gebruikers groener maakt.

In 2017 werd Google het eerste bedrijf van deze omvang dat 100% hernieuwbare energie realiseerde. In 2020 hebben we een nog ambitieuzer doel gesteld, namelijk om het eerste grote bedrijf te worden dat 24 uur per dag, zeven dagen per week en 365 dagen per jaar op koolstofvrije energie draait. Om dit doel voor 24/7 koolstofvrije energie in onze activiteiten te bereiken, zullen we schone energie moeten betrekken van dezelfde netwerken waarop we werken op de momenten dat we die nodig hebben. Om dit voor al onze datacenters in Nederland te bereiken, zullen we nieuwe schone energieprojecten op het Nederlandse elektriciteitsnet ondersteunen, projecten die de decarbonisatie van het elektriciteitsnet zullen versnellen en bijdragen aan de Nederlandse doelen voor duurzame energie. Naarmate onze activiteiten in Nederland groeien, zal ook onze behoefte groeien om nieuwe schone energieprojecten op het Nederlandse elektriciteitsnet te ondersteunen.

Wij zijn van mening dat de principes van de circulaire economie de digitale industrie, net als alle andere sectoren, tal van nieuwe mogelijkheden bieden voor veerkrachtige groei. Simpel gezegd is het doel van onderhoud om een langere levensduur te halen uit materiaal in het datacenter. In 2019 hebben we 19% van onze server component hergebruik klaar gemaakt en bijna 3,5 miljoen eenheden op de secundaire markt gebracht voor hergebruik door andere organisaties. We zullen blijven werken om deze aantallen te verhogen. Al onze datacenters streven naar de doelstelling Zero Waste to Landfill - in 2020 wordt 90% van het afval van Google datacenters vermeden om te worden gestort (100% in Europa).

Afsluitend

Google verwelkomt feedback en graag zetten wij de open en constante dialoog voort met lokale, regionale en nationale overheden en onze burens over onderwerpen als onderwijs, het gebruik van restwarmte en landschappelijke inpassing van onze faciliteiten. We willen onze goede samenwerking met lokale belanghebbenden en omwonenden graag voortzetten. Dat doen we ook met een Community Grants programma, samenwerking met onderwijsinstellingen, het aanbieden van stages in onze datacenters en onze investeringen in het elektriciteitsnet, hernieuwbare energie en infrastructuur.